

Biblija – Stari Zavjet 2020./2021.

ponedjeljak 8:15, srijeda 10:15, ECTS 6,

amdg.ffrz.hr

Zajednica u obećanoj zemlji

Knjiga o Sucima

Biblija – Stari Zavjet

Temeljni religijski i religiološki dokument

amdg.ffrz.hr

→ **Nastava** → **FFRZ**

Audio Biblija

Literatura, Audio udžbenik

Nov početak

- Tko je umro? (Suci 1,1; 2,8) – okvir uvoda
- Jošua (1,1; 2,8.21) – veza s Jš
 - Točan podatak o dobi u 2,8 (usp. Jš 24,29)?
- 110 godina
 - Suci 2,6 – pogled unatrag: svaki na svoju baštinu
 - novost: Kome se Bog obraća (1,2 usp. 10,11)?
- cijeloj zajednici – “sinovi Izraelovi” pitaju (1,1)
 - i dobivaju odgovor (1,2)
 - glasnik Božji govori svim “sinovima Izraelovim” 2,1-5
 - Za koga vrijedi Božja potpora 1,19 (vidi v18); 2,18
- יהוה je s Judom (1,19); sa svakim sucem (2,18)

Sudac šofet

- Kako sudac dolazi u službu? (2,16; 3,9s)
- Bog ga “podize” (קוּם *qûm* 2,16; 3,9)
- Duh Božji ga uvodi u službu (3,10)
 - Koji mu je zadatak? (2,16; 3,9)
- izbaviti, osloboditi יָשַׁע (*jāša* ‘ “spasiti” usp. “Jošua”)
- Sudac = “izbavitelj” (3,9)
- drugi narodi žive u Izraelu (2,21 usp. “svi narodi” Jš 4,24)
 - U koju svrhu (Suci 2,22)?
- test (נִסָּה *nissâ* iskušati usp. Post 22) za vjernost
 - Jesu li Izraelci ostali vjerni? (3,6)
- bračno i kultno zajedništvo (3,6 usp. Br 25,1-3; 31,16)

Kobna spirala zla

- na početku pitali (1,1), a u 2,11?
- čine što je *zlo u očima Božjim*
 - (2,11 “nije po volji” KS, “ne sviđa se” Š.)
 - Kajali se (2,4), prinosili žrtve (v5), a u 2,12?
- ostavljaju onoga koji ih je izveo iz Egipta (2,12)
- Zašto? (usp. 2,7.10)
 - preci su vidjeli djela Božja za Izrael (2,7)
- nov naraštaj ne **poznaje** יהוה (Š.) 2,10 (KS: ne mari)
 - upadaju u **nevolju**
- **vape** za pomoć
 - Bog im šalje **spasenje** (2,16)
- Idući naraštaj u 2,19?
- Još **pokvareniji** (2,19)
- unatoč ljutnji, Bog **נחם** *niḥam* (2,18)
- sažalilo mu se, smililo mu se

“Idem s tobom”

**Sutkinja i proročica Debora
svjedoči o pouzdanom
Božjem vodstvu (Suci 4 i 5)**

Proročica Debora (Suci 4s)

- נביאה *n^ebî'â* proročica (4,4),
 - Jedina (osim proroka u 6,8)
 - Prva u Obećanoj zemlji
 - Drugi naslov אם *'em* u 5,7:
- majka
- דבורה *d^ebôrâ* =
- pčela
 - Trajanje potlačenosti u 4,3?
- 20 godina (4,3)
 - Mir u 5,31
- 40 godina (5,31)

- Zajednica “više” (4,3)
 - (usp. צעק *ša'aq* Post 4,10; Izl 3,7; 14,10)
- Abelova krv, egipatsko roblje, progonjen narod

Osobno zalaganje

- *Skromno prorokovanje* (Suci 4,6.14):
- “Nije li zapovjedio יהוה” (4,6)
- “Nije li יהוה izišao pred tobom” (14)
 - Obećanje i djelo u 4,9:
 - “sigurno idem s tobom!”
- Polazi
 - Pokazatelj autentičnosti
 - *Autoritet:*
- “šalje” po Baraka (שלה 4,6)
- naređuje: “ustani!” (14)
- Napadači u 4,3.13?
- 900 oklopnih kola (4,3.13)
 - ⇔ Izrael pješice (4,10)
- Vojskovođa *pješice* bježi (15.17)

Božja potvrda

- “I dođe Riječ...”,
- “ovako govori...”
- **“Blokiranje”** (המם *hamam* 4,15 usp. Izl 14,24)
 - לפני *lifnê* ispred
- **Bog pripravlja pobjedu (4,14)**
- **Ponizuje napadača (4,23)**
 - Gdje su branitelji (4,6.14)?
- **Tabor**
 - Gdje su napadači (4,7.13; 5,21)?
- ⇔ **Kišon**
 - Taktička prednost

- ברכו יהוה 2x
baraku Adonaj (5,2.9)
- = blagoslivljajte
Gospodina

Neuspjelo zvanje?

**Gideonov uspon
i pad
(Suci 6-8)**

Božji poziv

- Uvod (Suci 6,1-10):
Što rade Izraelu u **v4**?
- “uništavaju urod,
ne ostavljaju ništa”
 - Tko (**6,3**), rok (**v1**):
- Midjan, Amalek, Istočnjaci
- 7 godina
 - → v1-6 međunarodno
gospodarsko izrabljivanje,
potpuno
 - v8-10 teološki razlozi –
- otkriva נָבִי *nabî*’ (v8)
 - optužba u v10b?
- “niste slušali moj glas”

- I. susret s Bogom (v11-24)
 - Preko posrednika (**v11**)
 - I izravno (**v14**)
- ključna riječ: יָשָׁע *jāša‘* 8x
6,14s.31.36s; 7,2.7; 8,22
- “spasiti, pomoći u nevolji”

Početak s Bogom

- II. Kada? (Suci 6,25.27), što? (v25s)
 - još iste noći
 - podiže pravi žrtvenik
 - 6,27-32: početak djelovanja od teološke dubine
 - *Očev* oltar Baalu (6,25)
- III. Što Gideonu čini Duh u 6,34?
 - *odjeven* Duhom **לְבַשׁ** *lābaš* (6,34)
 - Plod: što radi Gideon? (v34s)
 - okuplja rod (v34)
 - pleme (v35)
 - i druga tri plemena (v35)
 - → javno, protiv vanjske nevolje
- Još 3 susreta s Bogom

Božji znakovi

- 1. znak: u **6,20s**
 - ljevanica i paljenica pod hrastom (6,20s)
 - Gid. provjerava u 6,17:
 - “Ako sam našao milost...”
- Runo: (2. znak) **6,36-38** – (3. znak) **6,39s**
 - 2. samo vuna skuplja rosu (6,36-38)
 - 3. samo vuna ostaje suha (v39s)
 - Gid. provjerava u 6,36:
 - “Ako zaista hoćeš...”
- smanjena vojska – koliko ljudi u **7,3? U 7,8?**
- 4. znak: od 32.000 ostaje 10.000 (7,3 usp. 6,34s)
- 5. znak: ostaje 300 (7,6-8)
 - Božja pedagogija –
 - 2x “previše ljudstva” (7,2.4) – razlog u v2?
 - Moguća oholost
- 6. san u midjanskom taboru (7,13)
 - Kruh ruši šator (v13)
- Tumačenje u **7,14?**
 - “Gideonov mač”
 - Usp. *blokiranje* חמם + v22
- Gideon reagira u 7,15?
 - klanja se (v15)
 - priznaje Božju moć: יהוה

Promašaji i teškoće

- *Rezultati u Suci 8,27b:*
 - **Idolopoklonstvo (8,27b):**
“sav Izrael bludi”
 - יהוה vama (v23), meni zlato (24-26)
 - Posljedice: Gideonov sin ubija braću (9,5)
 - *Koji osjećaj u početku (6,27)?*
 - **strah (6,27) – tako i u 7,10:**
 - **kod izviđanja, Bog zna (7,10)**
 - *Gdje se iznevjerio? (8,4.15-17.20)*
 - **Prešao granicu (8,4) – “spasiti Izrael” (6,14)**
 - **Osveta nad Sukotom i Penuelom (8,15-17)**
 - **Tjera sina na ubijanje (8,20)**
- *U čemu je problem?*
 - **Od sredine c7 prestaje komunikacija s Bogom**

